

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Boico Victor și Burduh Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Plis Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2021 și a sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 07 iunie 2017, în cauza penală în privința lui

Plis Valeriu xxxxxxxx, născut la xxxxxxxx xxxxxxxx, originar din xxxxxxxx și domiciliat în xxxxxxxx xxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.01.2016 – 07.06.2017;

Instanța de apel: 18.08.2017 – 12.10.2018;

Instanța de recurs: 28.08.2019 – 12.11.2019;

Instanța de apel: 06.02.2020 – 07.10.2021;

Instanța de recurs: 08.04.2022 – 05.08.2022;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 07 iunie 2017, Plis Valeriu a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare, pe un termen de probă de 4 (patru) ani, dacă condamnatul în termenul de probațiune nu va comite o nouă infracțiune și prin purtare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea acordată.

În temeiul art. 90 alin. (6) lit. a) Cod penal, Plis Valeriu a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent, pe perioada termenului de probațiune fixat.

A acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune înaintată de Arnaut Igor a fost admisă parțial.

A fost dispusă încasarea din contul lui Plis Valeriu în beneficiul lui Arnaut Igor suma de 50.000 (cincizeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

A fost dispusă încasarea din contul lui Plis Valeriu în beneficiul Arnaut Igor suma de 3000 (trei mii) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare pentru acordarea asistenței juridice.

Acțiunea civilă cu privire la prejudiciul material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța de drept civil.

1. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Plis Valeriu a săvârșit încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, de către o persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane în următoarele circumstanțe și anume, la 21 noiembrie 2014, aproximativ la ora 07:00 min, fiind treaz, cu permis de conducere în termen, se deplasa la volanul automobilului de model „Mercedes Sprinter”, cu nr. de înmatriculare xxxxxxxx xxxxxxxx. pe str. Calea Orheiului, mun. Chișinău din direcția str. Tudor Vladimirescu spre str. Studenților, mun. Chișinău.

În timpul deplasării, ajungând în preajma imobilului nr. 90 B de pe str. Calea Orheiului. mun. Chișinău, conducătorul auto Plis Valeriu nu a manifestat prudență sporită la trafic, a ignorat cerințele pct. 45 alin. (1) și (2) al Regulamentului Circulației Rutiere al Republicii Moldova care prevede, că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori, starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră, în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, și ca rezultat a comis cu partea din față pe stânga a autoturismului, tamponarea pietonului Arnaut Dumitru, care traversa partea carosabilului de la stânga spre dreapta relativ deplasării automobilului sus indicat în afara trecerii pietonale.

În rezultatul impactului, unitatea de transport s-a ales cu deteriorări tehnice, iar pietonul Arnaut Dumitru, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 193D/2307 din 11 februarie 2015 a decedat în rezultatul șocului spinal, cauzat de traumă asociată, fapt obiectiv confirmat relativ prin datele necropsiei cadavrului și investigațiilor histopatologice. Cet. Arnaut Dumitru era orientat cu fața posterioară a corpului relative mișcării unității de transport. Toate leziunile corporale au fost produse intravital, prin acțiunea traumatică cu un obiect contondent dur, sau la lovire de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate, au legătură cauzală directă cu survenirea decesului și în comun se califică că vătămări grave, periculoase pentru viață.

Astfel, prin acțiunile sale, inculpatul Plis Valeriu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi - încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de

transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

2. Inculpatul Plis Valeriu, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acesta să fie achitat, cu respingerea acțiunii civile.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță a adoptat o soluție neîntemeiată, desfășurând argumentele că partea vătămată se afla în afara trecerii pietonale și că nu există probe pertinente, concludente și veridice pentru pronunțarea unei sentințe de condamnare în condițiile în care ancheta a fost una inefectivă, astfel faptele incriminate acestuia nu pot să-l plaseze într-o situație defavorabilă.

La fel a menționat că în prezenta cauză nu a fost respectat scopul procesului penal și că prima instanță nu a apreciat corespunzător circumstanțele cauzei și dubiilor apărute la administrarea probatoriului.

3. Avocatul Pruteanu Dina în numele succesoriului părții vătămate Arnaut Dumitru, Arnaut Igor a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Plis Valeriu să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea reală a pedepsei și încasarea din contul acestuia în beneficiul succesoriului părții vătămate Arnaut Dumitru, Arnaut Igor, a prejudiciului material în mărime de 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei, ce reprezintă cheltuieli suportate pentru înmormântare și masa de pomenire.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță nu a ținut cont de faptul că Plis Valeriu vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut-o, nu a manifestat căință sinceră de cele întâmplate, la întrebarea avocatului dacă îi pare rău de cele săvârșite, a răspuns cu un cinism deosebit, că nu se căiește și nu-i pare rău de cele întâmplate, ajutor material nu a propus rudelor defunctului decât suma de 3000 lei, transmisă nepoatei defunctului Bulgari Carolina, care de fapt a și suportat toate cheltuielile de înmormântare. Au rămas fără îngrijirea părintească trei copii, toți studenți și o mama bolnavă care la fel se afla la întreținerea defunctului Arnaut Dumitru.

De asemenea, a menționat că prima instanță nu a stabilit o pedeapsă echitabilă în limitele fixate de norma penală de săvârșirea căreia a fost învinuit inculpatul Plis Valeriu, or, la caz, prima instanță nu a respectat prevederile legale privind individualizarea pedepsei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2018, au fost respinse ca nefondate apelul inculpatului Plis Valeriu și apelul avocatului Pruteanu Dina în numele succesoriului părții vătămate Arnaut Dumitru, Arnaut Igor, declarate împotriva sentinței primei instanțe și menținută această sentință fără modificări.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, întreaga sistemă de probe examinate și apreciate în ședință, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și

demonstrează, incontestabil, faptul că inculpatul Plis V. a comis fapta prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, după indicii: încălcarea regulilor de securitate a circulației de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane. Instanța a apreciat critic declarațiile inculpatului Plis Valeriu, considerându-le făcute cu scopul de a se eschiva de la răspunderea și pedeapsa penală, acestea fiind combătute prin probatoriul administrat și cercetat.

Instanța de apel a reținut că, prin însuși declarațiile inculpatului se confirmă că acesta: *„aflându-se la volanul automobilului de model „Mercedes Sprinter” se deplasa în legătură cu serviciul pe str. Calea Orheiului mun. Chișinău, unde a simțit o lovitură. Nu a observat victima, iar în timpul tamponării a întreprins măsuri de stopare a automobilului. Se deplasa pe banda din mijloc a carosabilului. După tamponare a ieșit din automobil și a văzut lângă roata din spate în partea stângă culcat pe șosea un bărbat, îmbrăcat în costum negru din jens. S-a apropiat de acesta pentru a verifica pulsul ... dar i s-a părut că acel bărbat nu mai avea semne de viață, pulsul nu se simțea, iar careva leziuni corporale sau urme de sânge nu a observat Lovitura a avut loc în regiunea aripii stângi în față ... A frânat după ce a avut loc tamponarea.”*

La fel, în opinia instanței de apel vina inculpatului se mai dovedește prin: procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier (la care este anexată schița accidentului rutier și tabelul fotografic) din 21.11.2014 și prin raportul de expertiză medico-legală nr. 193/D/2307 din 11 februarie 2015.

Instanța de apel a respins argumentele părții apărării potrivit cărora inculpatul nu a recunoscut vina în cele incriminate, or acesta este un drept al inculpatului și prezintă o versiune ce reflectă tendința acestuia de a se apăra și eschiva de la răspunderea de pedeapsa penală. Nerecunoașterea vinovăției, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale, astfel, poziția inculpatului Plis Valeriu, susținută în prima instanță și în instanța de apel, potrivit căreia el nu este implicat în comiterea infracțiunii, este una declarativă și formală, exprimată cu scopul de a evita răspunderea penală.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele avocatului potrivit cărora instanța de fond în corespundere cu criteriile generale de individualizare a pedepsei nu i-a stabilit inculpatului o pedeapsă echitabilă, or la individualizarea și stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal și anume, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, infracțiunea săvârșită de inculpat face parte din categoria celor grave, comise din imprudență, de persoana celui vinovat, care se caracterizează pozitiv în societate, este la prima abatere, de rolul acestuia la săvârșirea infracțiunii, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării

inculpatului.

De asemenea, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele atenuante în privința inculpatului Plis Valeriu, și anume lipsa antecedentelor penale, deși nu a recunoscut vina, în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond a manifestat căință și a declarat că îi pare rău de cele întâmplate. Conform art. 77 Cod penal, circumstanțe agravante, nu au fost stabilite

Cu privire la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de apel a consemnat că și în această parte sentința urmează a fi menținută, întrucât circumstanțele cauzei cad sub incidența și aplicabilitatea instituției suspendării condiționate a pedepsei penale.

La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de fond la fel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care anterior nu a fost judecat, nu a recunoscut vina, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

5. Inculpatul Plis Valeriu, invocând temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, pentru dispunerea expertizei auto-tehnice și medico-legale suplimentare.

În argumentarea recursului recurentul a menționat că, instanțele de fond la examinarea acestei cauze, nu au respectat prevederile legii, mai concret art. 8, 19, 24 Cod de procedură penală. La fel, au fost ignorate prevederile art. 101, 414 Cod de procedură penală, nefiind apreciate corespunzător probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării acestora.

A invocat că, din materialele cauzei rezultă că atât organul de urmărire penală, cât și instanțele de fond nu au dispus o expertiză auto-tehnică, prin care urmau să constate dacă șoferul ar fi putu evita accidentarea victimei. Potrivit art. 143 Cod de procedură penală, expertiza auto-tehnică este obligatorie.

Pentru elucidarea tuturor circumstanțelor de fapt care au importanță majoră pentru examinarea obiectivă a cauzei în instanța de apel, având contract de asistență juridică cu alt avocat, inculpatul a relevat că a înaintat cerere privind dispunerea unei expertize auto-tehnice, însă instanța i-a respins-o ca neîntemeiată, încălcându-i astfel dreptul la un proces echitabil.

De asemenea, a invocat critici cu referire la probele care au fost luate la baza adoptării sentinței de condamnare, care în opinia sa nu au demonstrat că dânsul putea evita tamponarea pietonului.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 noiembrie 2019, recursul ordinar declarat de inculpatul Plis Valeriu a fost admis, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de recurs ordinar a

indicat că, din analiza coroborată a motivelor expuse în recursul ordinar s-a constatat că instanțele de fond nu au dat dovadă de obiectivitate și echidistanță la examinarea acestei cauze, dând prioritate probatoriului deja acumulat la urmărirea penală și pus la baza învinuirii lui Plis Valeriu în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fără a admite și alte demersuri de acumulare a altor probe, care în opinia inculpatului ar dovedi cu certitudine nevinovăția lui de producerea accidentului rutier, soldat cu decesul părți vătămate.

Astfel, instanța de recurs a menționat că, partea apărării a solicitat audierea expertului, care a efectuat expertiza medico-legală nr. 193D/2307 din 11 februarie 2015, pentru a constata cu certitudine momentul decesului victimei, precum și efectuarea unei expertize auto-tehnice, în vederea constatării faptului dacă accidentarea lui Arnaut Dumitru putea fi evitată de inculpat, iar instanța de apel urma să analizeze relevanța acumulării acestor probe în ședință și să-i ofere posibilitatea efectivă inculpatului de a se apăra prin toate mijloacele prevăzute de lege

La fel, instanța de recurs a reținut că, acumularea acestor probe a fost relevantă în raport cu obiectul probațiunii, din motiv că circumstanțele care urmau a fi confirmate sau explicate de către expert au tangență directă cu fapta incriminată lui Plis Valeriu, pe care acesta nu a recunoscut-o nici la o etapă a procedurilor, afirmând constant că nu a avut posibilitatea reală de a evita impactul și accidentarea victimei s-a produs din încălcarea de către aceasta a prevederilor exhaustiv stipulate în pct. 116 din Regulamentul Circulației Rutiere, potrivit cărora: pietonilor li se interzice să se angajeze în traversarea drumului nemijlocit prin fața sau spatele unui vehicul de rută oprit în stație ori a altor vehicule oprite sau staționate pe drum; pe sectoarele de drum cu câmpul vizual limitat; prin spațiul intersecțiilor în afara trecerilor pentru pietoni; în cazul în care se apropie un vehicul cu regim prioritar de circulație, care emite semnale luminoase și sonore. Pietonilor li se interzice să traverseze căile la trecerile la nivel cu calea ferată când semnalul luminos sau poziția barierei interzice trecerea. Pietonii trebuie să aștepte vehiculele de rută în stație, pe trotuar, acostament sau, după caz, pe refugiu.

Față de acestea, instanța de recurs a indicat că, este necesară o precizare substanțială, și anume că după investirea instanței de apel cu soluționarea în fond a cauzei, părților trebuie să le fie asigurate toate garanțiile unui proces echitabil, prin urmare dacă apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei, acestea sunt valabile și pentru instanța respectivă.

La fel, instanța de recurs a reținut că, problema de drept ridicată de recurent în această cauză ține de demonstrarea faptului că între acțiunile inculpatului și decesul pietonului Arnaut Dumitru nu există legătură cauzală. Astfel evidențiind că, în atare situații, lipsa legăturii cauzale dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile semnifică lipsa temeiului de aplicare a răspunderii în baza art. 264 Cod penal.

În desfășurarea deciziei sale, instanța de recurs a menționat că, partea apărării încercând să dovedească inexistența legăturii cauzale dintre acțiunile din imprudență a inculpatului și decesul lui Arnaut Dumitru, i-a solicitat

instanței de apel, în repetate rânduri, să fie audiat expertul care a întocmit raportul de expertiză medico-legală nr. 193/D/2307 din 11 februarie 2015, însă instanța i-a refuzat demersul. În opinia inculpatului, expusă în cererea de apel și cea de recurs, victima Arnaut Dumitru, a apărut pe neașteptate de după un panou și s-a tamponat cu partea stângă față de automobilul pe care îl conducea, dar nu automobilul pe care îl conducea l-a lovit. În așa fel, nici de cum nu putea fi evitată tamponarea, deoarece pietonul s-a lovit de automobil, dar nu automobilul la tamponat, reieșind din deteriorările depistate la automobil, fixate și în procesul-verbal, pe când instanțele de judecată nu au luat în considerație faptul că pietonul, fiind în stare de ebrietate, a încercat să traverseze strada neregulamentară, prin aceasta încălcând prevederile Regulamentului Circulației Rutiere și s-a tamponat în automobil.

În continuare, instanța de recurs a constatat că, pentru justa soluționare a acestei cauze și pentru a-i asigura inculpatului dreptul la un proces echitabil, satisfacerea demersului privind efectuarea expertizei tehnice era necesară. Or, partea apărării, uzând de dreptul său procesual, i-a solicitat instanței de apel să dispună efectuarea expertizei auto-tehnice pentru a clarifica dacă conducătorul mijlocului de transport putea sau nu în condițiile nemijlocite ale acestei cauze să evite producerea accidentului rutier și efectele acestuia.

Subsidiar, instanța de recurs a constatat că, respingerea unui atare demers, în prezenta speță, a fost contrară normelor procesuale și prevederilor din Convenția Europeană

Totodată, instanța de recurs a stabilit că, prin ordonanța procurorului din 10 iunie 2015 de restituire a cauzei penale pentru completarea urmăririi penale, s-a specificat faptul că, în scopul cercetării sub toate aspectele, complet și obiectiv a circumstanțelor producerii accidentului, în cadrul urmăririi penale, urmează a fi efectuate acțiuni procesuale indicate în această ordonanță.

Astfel, instanța de recurs a conchis că, necesitatea efectuării unei expertize tehnice a fost trasată de procuror încă la etapa urmăririi penale. Totuși, nici atunci, nici la judecarea cauzei de către instanțele de fond, o atare acțiune procesuală nu a fost realizată. Legislatorul nu în zădar a prevăzut în art. 143 din Codul de procedură penală faptul că, expertiza se dispune în mod obligatoriu când prin alte mijloace de probă nu poate fi stabilit adevărul.

În concluzie, instanța de recurs a statuat că, reieșind din specificul infracțiunii examinate, efectuarea unei expertize tehnice ar fi contribuit considerabil la clarificarea circumstanțelor în care s-a produs accidentarea părții vătămate Arnaut Dumitru.

Astfel, instanța de recurs a indicat că, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile relevante din art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate și de motivele avansate în cererea de recurs, să înlăture omisiunile admise și să adopte o

hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2021, au fost respinse ca nefondate apelul inculpatului Plis Valeriu și apelul avocatului Pruteanu Dina în numele succesorului părții vătămate Arnaut Dumitru, Arnaut Igor, declarate împotriva sentinței primei instanțe și menținută această sentință fără modificări.

7.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, verificând probele acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, prin prisma art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei și utilității lor, le-a apreciat ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură penală, fiind pertinente, concludente și utile, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile inculpatului, succesorului părții vătămate și a expertului, care fiind cumulate, indubitabil indică că prin acțiunile sale, inculpatul Plis Valeriu a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) din Codul penal, după indicii încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

În continuare, instanța de apel a statuat că, deși inculpatul, în ședința primei instanțe, dar și în ședința instanței de apel nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, culpa acestuia a fost demonstrată prin probele analizate și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpatului Plis Valeriu a fost demonstrată prin următoarele probe:

- declarațiile inculpatului Plis Valeriu audiat în instanța de judecată.
- declarațiile succesorul părții vătămate Arnaut Igor, care coroborează cu sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale cum ar fi, proces-verbal de consemnarea a circumstanțelor constatate din 21 noiembrie 2014, în care se indică, că cet. Plis Valeriu treaz, cu permis de conducere valabil, conducea autoturismul de model „Mercedes Sprinter”, cu nr. de înmatriculare xxxxxxxx pe str. Calea Orheiului din direcția str. T. Vladimirescu spre str. Studenților mun. Chișinău. În timpul deplasării ajungând în preajma imobilului 90/B str. Calea Orheiului mun. Chișinău, a comis tamponarea pietonului Arnaut Dumitru care traversa partea carosabilului în afara trecerii pietonale. În rezultatul accidentului rutier pietonul Arnaut Dumitru s-a ales cu diverse leziuni corporale, ca rezultat a cărora a decedat la fața locului, (f.d.10).

- procesul- verbal de cercetare a locului accidentului rutier (la care este anexată schița accidentului rutier și tabelul fotografic) din 21.11.2014. efectuat pe str. Calea Orheiului mun. Chișinău, în care au fost fixate date obiective ale accidentului rutier, cum ar fi locul comiterii accidentului, starea traseului și lățimea acestuia, câmpul de vizibilitate din salonul automobilului

la lumina farurilor, urmele victimei pe carosabil, locul aflării cadavrului, deteriorările mijlocului de transport, precum și alte date confirmate ulterior prin declarațiile învinuitului și altor materiale ale cauzei penale (f.d. 12-21).

- actul de constatare din 21 noiembrie 2014, prin care automobilul de model „Mercedes Sprinter” a fost dus la parcare specială, motivul reținerii fiind accident rutier -tamponarea unei pieton, (f.d.24)

- raportul de expertiză medico-legală nr. 193/D/2307 din 11 februarie 2015, prin care s-a constatat la examinarea medico-legală a cadavrului cet. Arnaut Dumitru traumă asociată: traumă cranio-cerebrală închisă, echimoză, excoriație. plagă stelată, hemoragii în țesuturile moi pericraniene. hemoragii subarahnoidiene scunde, difuze, urme de sânge în ventriculii cerebrali; traumă medulă-spinală închisă: mobilitatea patologică a regiunii cervicale a colanei vertebrale, dehiscentă intervertebrală 1 nivelul vertebrelor cervicale C 1-2. C 5-6 și fractura tasată a vertebrelor lombare L2-L4. cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, hemoragii epi și subdurale, ruptura medulei spinale, hemoragii intra-parenchimotoase difuze; traumă închisă a toracelui și abdomenului: echimoze pe spate, fractura coastei 6 pe stânga cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, ruptura rinichiului stâng; trauma închisă a bazinului: dehiscentă totală a simfizei pubiene și dehiscentă parțială a articulațiilor sacro-iliace bilateral cu hemoragii masive în țesuturile moi adiacente; hemoragii în țesuturile moi ale gambelor. Toate leziunile corporale menționate, au fost produse intravital, prin acțiunea traumatică cu un corp contondent sau la lovirea de acesta posibil în timpul și în circumstanțele indicate, au legătură cauzală directă cu survenirea decesului și în comun se califică ca vătămare gravă, periculoasă pentru viață. Moartea cet. Arnaut Dumitru a survenit în rezultatul șocului spinal, cauzat de trauma asociată sus-indicată. fapt obiectiv confirmat prin datele necropsiei cadavrului și rezultatele investigațiilor histopatologice. Cet. Arnaut Dumitru era orientat cu fața posterioară a corpului relativ mișcării unității de transport, (f.d.75-76).

- proces-verbal al experimentului în procedura de urmărire penală din 24 noiembrie 2015, prin care s-a stabilit câmpul de vizibilitate a șoferului din salonul automobilului și viteza de deplasare a pietonului (97-98).

- raportul de expertiză nr. 2834 din 23 noiembrie 2020, prin care s-a constatat că dacă conducătorul automobilului „Mercedes Sprinter” n/î CPF 152 de la locul de lucru putea observa pietonul ca obstacol la circulația pe banda sa de deplasare la distanța de 18.50 m la viteza de deplasare 50 km/h, conducătorul automobilului nu dispunea de posibilitatea tehnică de a evita tamponarea pietonului prin frînare.

În urma analizei și aprecierii probelor, instanța de apel a enunțat că, argumentele invocate în apelul inculpatului, în partea în care s-a solicitat achitarea sa de sub învinuirea înaintată, nu pot fi reținute, or acestea poartă un caracter declarativ, reprezentând o tentativă de a induce instanța în eroare în scop de a fi scutit de răspundere penală.

În desfășurarea deciziei, acordând eficiență prevederilor art. 14, 51, 52, 113 Cod penal, instanța de apel a conchis că, din probele acumulate și

administrare se atestă că fapta inculpatului constituie infracțiunea în săvârșirea căreia a fost învinuit.

Instanța de apel a reținut că, componența prevăzută de art. 264 Cod penal este una materială, pentru calificare fiind necesară săvârșirea faptei prejudiciabile, survenirea unor consecințe prejudiciabile și existența legăturii cauzale dintre faptă și consecințe.

În sensul art. 264 Cod penal, securitatea circulației rutiere reprezintă nivelul de protecție a participanților împotriva accidentelor rutiere și a consecințelor acestora în procesul de deplasare a persoanelor și mărfurilor pe drumuri, reglementat de norme juridice.

Astfel, instanța de apel a reținut că, obiectul material al infracțiunii constituie corpul persoanei, iar latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 264 al.(3) lit. b) Cod penal, o constituie încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijlocului de transport, care a cauzat din imprudență decesul persoanei. Dispoziția normei date fiind de blanchetă.

Așadar, instanța de apel a indicat că, încălcarea regulilor circulației rutiere și de exploatare a mijloacelor de transport este o acțiune sau inacțiune a conducătorului mijlocului de transport, care conduce la încălcarea unei sau câtorva prevederi ale Regulamentului circulației rutiere, ce reglementează securitatea circulației rutiere.

Instanța de apel a menționat că, din probele acumulate, analizate și apreciate de instanță, se atestă că inculpatul a încălcat prevederile pct. 45 alin. (1) și (2) al Regulamentului Circulației Rutiere care stipulează, că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori, starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră, în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

La fel, a menționat că, la caz, drept urmare a încălcării regulilor de securitate a circulației rutiere a fost tamponat Arnaut Dumitru, iar conform raportului de expertiză medico-legală nr. 193D/2307 din 11.02.2015, s-a stabilit, că decesul lui Arnaut Dumitru a survenit în rezultatul șocului spinal, cauzat de traumă, (f.d.75-76).

Referitor la legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, instanța de apel a indicat că anume încălcarea regulilor de securitate a fost cauza producerii urmărilor prejudiciabile și anume tamponarea pietonului, care în rezultatul leziunilor corporale primite a decedat.

De asemenea, instanța de apel a relevat că, latura subiectivă a infracțiunii se caracterizează prin vinovăție sub formă de imprudență, urmând a fi luată în considerație nu doar obligația de a respecta regulile de securitate a circulației rutiere, dar și posibilitatea persoanei de a respecta și a prevedea

consecințele prejudiciabile.

Astfel, instanța de apel a menționat că, că inculpatul Plis Valeriu care se afla la volanul automobilului model „Mercedes Sprinter” cu număr de înmatriculare C PF 152 ar fi putut evita tamponarea pietonului Arnaut Dumitru în cazul respectării prevederilor pct. 45 alin. (1) și (2) al Regulamentului circulației rutiere.

Instanța de apel a reținut drept relevant faptul că atât din declarațiile inculpatului Plis Valeriu, cât și din materialele cauzei penale se constată, că Plis Valeriu se deplasa de unul singur pe carosabil nefiind alte mijloace de transport sau obstacole care i-ar fi limitat vizibilitatea.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că, tamponarea pietonului a avut loc din cauza neatenției și reacției neadecvate situației rutiere din partea conducătorului auto, Plis Valeriu.

Instanța de apel nu a reținut argumentele inculpatului în partea în care s-a invocat că decesul victimei ar fi survenit pînă la impact, or materialele cauzei denotă că între lovitura automobilului și decesul persoanei se atestă legătură cauzală, astfel, potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului a accidentului rutier, (f.d. 12-13) se reține că automobilul Mercedes Sprinter este deteriorat în partea din față, și anume parbrizul în partea stângă, capota în partea stângă, farul din față, partea stângă, la fel, din Raportul de expertiză medico-legală nr. 193/D/2307 din 11 februarie 2015, s-a constatat la examinarea medico-legală a cadavrului cet. Arnaut Dumitru traumă asociată: traumă cranio-cerebrală închisă, echimoză, excoriație. plagă stelată, hemoragii în țesuturile moi pericraniene. hemoragii subarahnoidiene scunde, difuze, urme de sânge în ventriculii cerebrali; traumă medulă-spinală închisă: mobilitatea patologică a regiunii cervicale a colanei vertebrale, dehiscentă intervertebrală 1 nivelul vertebrelor cervicale C 1-2. C 5-6 și fractura tasată a vertebrelor lombare L2-L4. cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, hemoragii epi și subdurale, ruptura medulei spinale, hemoragii intra-parenchimotoase difuze; traumă închisă a toracelui și abdomenului: echimoze pe spate, fractura coastei 6 pe stînga cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, ruptura rinichiului stîng; trauma închisă a bazinului: dehiscentă totală a simfizei pubiene și dehiscentă parțială a articulațiilor sacro-iliace bilateral cu hemoragii masive în țesuturile moi adiacente; hemoragii în țesuturile moi ale gambelor. Toate leziunile corporale menționate, au fost produse intravital, prin acțiunea traumatică cu un corp contondent sau la lovirea de acesta posibil în timpul și în circumstanțele indicate, au legătură cauzală directă cu survenirea decesului și în comun se califică ca vătămare gravă, periculoasă pentru viață. Moartea cet. Arnaut Dumitru a survenit în rezultatul șocului spinal, cauzat de trauma asociată sus-indicată, fapt obiectiv confirmat prin datele necropsiei cadavrului și rezultatele investigațiilor histopatologice. Cet. Arnaut Dumitru era orientat cu fața posterioară a corpului relativ mișcării unității de transport, (f.d.75-76), mai mult, însăși inculpatul a precizat că după tamponare a ieșit din automobil și a văzut lângă roata din spate în partea stîngă culcat pe șosea un bărbat, îmbrăcat în costum negru din jens.

Astfel, instanța de apel a menționat că, probele în speță denotă incontestabil că conducătorul auto Plis Valeriu Vasile nu a manifestat prudență sporită la trafic, a ignorat cerințele pct. 45 alin.(1) și (2) al Regulamentului Circulației Rutiere al Republicii Moldova ca prevede, că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori, starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră, în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, și ca rezultat a comis cu partea din față pe stânga a autoturismului, tamponarea pietonului Araut Dumitru, care traversa partea carosabilului de la stânga spre dreapta relativ deplasării automobilului, toate leziunile corporale au fost produse intravital, prin acțiunea traumatică cu un obiect contondent dur, sau la lovire de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate, au legătură cauzală directă cu survenirea decesului și în comun se califică că vătămări grave, periculoase pentru viață

Avînd în vedere cele relatate, instanța de apel a indicat că, vina inculpatului a fost dovedită pe deplin, acțiunile lui Plis Valeriu fiind întemeiate calificate în baza art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal, după indicii încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

În continuare, instanța de apel a reiterat că, prima instanță a apreciat probele corespunzător și a pronunțat o soluție întemeiată și motivată, temeiuri de achitare a inculpatului nefiind identificate.

În altă ordine de idei, instanța de apel a considerat că și argumentele invocate în apelul succesorului părții vătămate poartă un caracter declarativ și nu pot fi reținute.

Astfel, instanța de apel acordând eficiență prevederilor art. 7, 16, 61, 75, 76, 77 Cod penal, a concluzionat că prima instanță corect și întemeiat i-a stabilit inculpatului Plis Valeriu pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, iar conform art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea a fost suspendată, cu stabilirea unui termen de probațiune de 4 ani, instanța de apel statuând că anume această pedeapsă este proporțională faptei săvârșite, va asigura un comportament pozitiv din partea inculpatului în societate, care se va afla sub incidența unor restricții pe perioadele enunțate.

În continuare, instanța de apel a considerat că, prima instanță soluționînd acțiunea civilă a conchis întemeiat de a o admite parțial, motiv din care, pretențiile succesorului părții vătămate și la acest capitol au fost respinse.

Astfel, acordând eficiență prevederilor art. 219-221 Cod de procedură penală, art. 1398, 1422-1423 Cod civil (în redacția de pînă la 01.03.2019), precum și jurisprudenței CtEDO relevante acestei chestiuni (cauza Nikolova vs

Bulgaria din 25.03.1999) a concluzionat că, prima instanță a ținut cont de consecințele decesului lui Arnaut Dumitru pentru Arnaut Igor și familia sa, în urma accidentului rutier produs din culpa inculpatului, în așa circumstanțe, partea civilă a fost impusă la enorme suferințe psihice, și corespunzător caracterului și suferințelor psihice suportate de Arnaut Igor și familia sa, se impune a fi compensată prin acordarea unei sume care nu poate fi derizorie și pe care instanța a apreciat-o justă și echitabilă la cuantumul de 50.000 lei.

Referitor la daunele materiale, instanța de apel a reținut faptul că inculpatul nu recunoaște acțiunea civilă, reprezentantul părții vătămate nu a prezentat probe în vederea confirmării prejudiciului material în mărime de 25000 lei.

Astfel, instanța de apel, reiterând prevederile art. 1398 Cod civil (în redacția de pînă la 01.03.2019), a concluzionat că, prima instanță întemeiat a admis în principiu acțiunea cu privire la prejudiciul material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța de drept civil, care urmează să verifice dacă sunt sau nu astfel de pretenții, prin ce se probează și, care eventual ar fi cuantumul acestora.

Având în vedere cele relatate, instanța de apel a constatat că pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, careva abateri sau încălcări de ordin procedural, nu au fost stabilite, motiv pentru care, apelurile depuse împotriva sentinței au fost respinse ca nefondate.

8. Inculpatul Plis Valeriu, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă hotărârea instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2021 și a sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 07 iunie 2017, și emiterea unei decizii prin care să fie achitat în baza art. 390 alin. (3) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate acestuia.

În argumentarea recursului recurentul menționează că, instanțele de fond, examinând fondul cauzei, nu au respectat prevederile art. 8, 19 și 24 Cod de procedură penală și au adoptat hotărâri neîntemeiate, încălcând dreptul său la un proces echitabil deoarece au respins ca fiind neîntemeiat demersul său privind dispunerea unei expertize suplimentare medico-legale pentru stabilirea legăturii cauzale între leziunile corporale aplicate victimei cu 30 min. pînă la deces și după accident.

La fel, recurentul indică că, la examinarea cauzei penale, instanțele de fond au ignorat prevederile art. 101 și 414 Cod de procedură penală și nu au dat o apreciere cuvenită fiecărei probe din punct de vedere al pertinenței, concludenței și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Recurentul susține că, prin raportul de expertiză judiciară nr. 2834 din 23.11.2020 în concluzia expertului s-a constatat: „Dacă Conducătorul Automobilului de model Mercedes Sprinter cu n/î xxxxxx de la locul de lucru putea observa pietonul ca obstacol de circulație pe banda s-a de deplasare la distanța de 18,5 metri la viteza de deplasare de 50 km/h conducătorul

automobilului nu dispunea de posibilitatea tehnică de a evita tamponarea pietonului prin frânare”.

Astfel, susține că, instanța de apel nu a examinat pe deplin raportul de expertiză din 23.11.2020 și nu s-a expus în decizie referitor la cele relatate în expertiză descrisă precum că conducătorul mijlocului de transport Plis Valeriu era în imposibilitate de a evita impactul prin frânare a pietonului.

Consideră că instanța de apel s-a expus pe marginea acestei expertize doar formal, prin simpla menționare că a fost dispusă efectuarea expertizei, pe când această expertiză are o valoare probantă referitor la existența sau nu a vinovăției la comiterea infracțiunii menționate.

De asemenea, recurentul raportul de expertiză medico-legală din 11.02.2015 nu relevă legătura causală între leziunile stabilite la victimă în rezultatul accidentului rutier și cele aplicate în timpul vieții. Recurentul invocă că, partea vătămată a decedat din cauza altor leziuni primite până la momentul impactului.

Prin urmare, recurentul consideră că, în acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, din acest motiv urmând a fi achitat de sub învinuirea înaintată.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Reieșind din conținutul recursului declarat se atestă că recurentul invocă temeiurile pentru declararea recursului prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept admise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Totodată, deși recurentul nu invocă expres, din conținutul recursului, Colegiul penal constată că, recurentul pe lângă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocă critici sub aspectul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii, motiv care se subscrie temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara

erorile de drept admise de instanțele de fond și de apel în cazul când *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

La fel, Colegiul penal atestă că recurentul, drept temei pentru declararea recursului invocă faptul că probele administrate la cauza penală nu au fost verificate de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală și că aceasta nu a motivat respingerea demersului său privind efectuarea expertizei medico-legale suplimentare în vederea stabilirii legăturii de cauzalitate între leziunile părții vătămate în timpul vieții și leziunile stabilite la partea vătămată în rezultatul accidentului rutier.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, iar motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus clar.

Așadar, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Cu referire la criticile invocate de recurent precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate, aceasta deoarece, verificând minuțios decizia recurată în raport cu argumentele invocate în apelul inculpatului, se atestă că acesta a primit răspuns la argumentele înaintate, iar simplul dezacord al titularului cererii de recurs cu soluția pronunțată în speță, nu constituie temei de admitere a recursului în sensul formulat. Mai mult, în conținutul recursului nu au fost descrise care anume din motivele apelului nu au fost luate în considerație la judecarea cauzei.

Colegiul penal menționează, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

De asemenea, reieșind din esența criticilor invocate de către autorul recursului, Colegiul penal reține că acestea se referă la faptul încălcării de

către instanța de apel a dreptului său la un proces echitabil prin respingerea neîntemeiată a solicitării sale privind efectuarea expertizei medico-legale suplimentare în vederea stabilirii legăturii cauzale între leziunile părții vătămate în timpul vieții și leziunile stabilite la partea vătămată în rezultatul accidentului rutier.

La acest capitol, Colegiul penal evidențiază că potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Astfel, analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată că, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 noiembrie 2019, a fost dispusă casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea la rejudecare a cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Colegiul penal constată că, prin decizia menționată, instanța de recurs ordinar a indicat că la rejudecarea cauzei de către instanța de apel urmează a se ține cont că necesitatea efectuării unei expertize tehnice a fost trasată de procuror încă la etapa urmăririi penale. Totuși, nici atunci, nici la judecarea cauzei de către instanțele de fond, o atare acțiune procesuală nu a fost realizată.

Astfel, instanța de recurs, în prima rundă a procedurilor, a statuat că, reieșind din specificul infracțiunii examinate, efectuarea unei expertize tehnice ar fi contribuit considerabil la clarificarea circumstanțelor în care s-a produs accidentarea părții vătămate Arnaut Dumitru.

În continuare, instanța de apel, judecând apelul, prin încheierea din 15 iunie 2020, instanța de apel a admis cererea repetată a inculpatului Plis Valeriu privind efectuarea expertizei auto-tehnice și a dispus efectuarea expertizei auto-tehnice cu adresarea întrebărilor soluționarea cărora a fost solicitată de inculpat (f.d. 177-178,182-187, vol. II).

Potrivit materialelor cauzei, expertiza solicitată de inculpat a fost efectuată de către Centrul Național de Expertize Judiciare care a întocmit raportul de expertiză judiciară nr. 2834 din 23 noiembrie 2020 asupra circumstanțelor accidentului rutier formulând concluzii care ulterior au fost obiect de examinare în instanța de apel (f.d. 199-201, 222, 234 pct. 45, vol. II).

Totodată, analizând argumentele recursului, Colegiul penal constată că recurentul pledează pentru faptul că instanța de apel a respins neîntemeiat demersul său privind efectuarea expertizei medico-legale suplimentare, însă din materialele cauzei nu se atestă înaintarea față de instanțele de fond a solicitării privind efectuarea unei expertize medico-legale suplimentare.

Astfel, cu referire la alegațiile recurentului privind încălcarea dreptului la un proces echitabil prin nesatisfacerea solicitării de numire a expertizei medico-legale suplimentare, Colegiul penal le consideră vădit neîntemeiate. Or, în speță, nici în primul set de proceduri, o astfel de solicitare nu a fost înaintată de către inculpatul Plis Valeriu și apărătorii acestuia, respectiv instanța de apel nu a admis încălcarea invocată de recurent.

De asemenea, reieșind din esența criticilor invocate în recursul ordinar,

Colegiul penal reține că acestea se referă în mare parte doar la chestiunea de apreciere a probelor. Or, autorul recursului face o proprie evaluare a materialului probator, prezentând versiunea potrivit căreia probele administrate de către instanțele de fond sunt insuficiente și nu confirmă vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Sub acest aspect, însă, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, precum și pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform învinuirii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către recurent, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens, Colegiul penal atestă că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind respingere apelurilor declarate.

Totodată, autorul recursului consideră că instanța de apel, a adoptat o soluție insuficient motivată, însă Colegiul penal relevă că nu s-a stabilit presupusa eroare de drept invocată de către recurent, or, din conținutul

deciziei recurate rezultă în mod clar raționamentele care au fundamentat soluția instanței de apel prin care au fost respinse ca nefondate apelul inculpatului Plis Valeriu și apelul avocatului Pruteanu Dina în numele succesorului părții vătămate Arnaut Igor și menținută sentința fără modificări.

La fel, Colegiul penal stabilește, că în speță, nu a fost comisă nici o eroare de drept, așa precum se susține de către autorul recursului, or, pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, dar discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecății o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs consideră că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost întocmit cu respectarea prevederilor art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, acesta fiind expus clar.

Astfel, instanța de recurs nu a stabilit în speță existența erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Cu referire la argumentele recurentului cu privire la existența în cauza examinată a erorii de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține, că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Potrivit materialelor cauzei, de către prima instanță, inculpatul Plis Valeriu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

La examinarea cauzei, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit situația de fapt și a încadrat acțiunile reținute în privința inculpatului Plis Valeriu în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, or, prima instanță a dat o apreciere corectă probatoriului administrat în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității.

Colegiul penal, analizând materialele cauzei în raport cu argumentele invocate de către recurent, conchide că instanța de apel, menținând soluția

primei instanțe în partea încadrării faptei inculpatului, la judecarea apelurilor a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în mod întemeiat a ajuns la concluzia corectitudinii încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Plis Valeriu, astfel corect concluzionând că în acțiunile inculpatului sunt prezente toate elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, reținând că probatoriul administrat indică asupra faptului că anume inculpatul Plis Valeriu nu a manifestat prudență sporită la trafic, a ignorat cerințele pct. 45 alin.(1) și (2) al Regulamentului Circulației Rutiere al Republicii Moldova ca prevede, că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori, starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră, în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, și ca rezultat a comis cu partea din față pe stângă a autoturismului, tamponarea pietonului Araut Dumitru, care traversa partea carosabilului de la stânga spre dreapta relativ deplasării automobilului, toate leziunile corporale au fost produse intravital, prin acțiunea traumatică cu un obiect contondent dur, sau la lovire de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate, au legătură causală directă cu survenirea decesului și în comun se califică că vătămări grave, periculoase pentru viață.

Prin urmare, Colegiul penal constată că instanța de apel și-a motivat temeinic soluția în acest sens, așa cum este indicat în **pct. 8 - 8.1.** al prezentei decizii, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, deoarece soluția instanței de apel este pe deplin conformă circumstanțelor de fapt și de drept stabilite, precum și practicii judiciare constante.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (a se vedea, în special, cauzele Garcia Ruiz v. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999; Helle v. Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997).

Totodată, în concepția Curții Europene, art. 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (cauza Van de Hurk v. Olanda, nr. 16034/90 din 19 aprilie 1994, Immeubles Groupe Kosser v. Franța, nr. 38748/97 din 9 martie 1999).

Așadar, Colegiul penal conchide că în speță nu a fost constatată existența erorii de drept prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, deoarece asemenea eroare în speță nu a fost comisă.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera

casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Plis Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui ***Plis Valeriu xxxxxxxx***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **26 august 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Boico Victor

Burduh Victor